

Čím vzdělanější, tím později do důchodu. Lidé se z toho mohou jediné vyplatit

- CZ24 News | 4. října 2023

ČESKO: Jít dříve do důchodu je od října výrazně složitější a nevýhodnější, než dřív. Na část populace se však chystá ještě jedna změna, která je de facto zbaví možnosti předčasný důchod využít. Vysokoškoláci, kteří se budou i v rámci řádné doby snažit dokončit své vzdělání, totiž nemusí být technicky schopní odpracovat včas povinnou dobu alespoň 40 let, tedy přesněji po tuto dobu odvádět pojištění. Jedinou možností, jak si zajistit dřívější odchod do penze, tak pro ně bude vyplatit se zpětně či během studia.

Dosud platí, že do šedesáti let, kdy je možné žádat o předčasný důchod, musí lidé odvádět sociální pojištění, tedy většinou pracovat, alespoň 35 let. Pro ilustraci to tak například znamená, že „stihnout“ předčasný důchod by za současných podmínek mohl i někdo, kdo kolem pětadvacítky ukončí vysokoškolské studium a začne pracovat. To se má však diametrálně změnit.

Při cestě za snížením počtu předčasných důchodců, kteří zejména v posledních letech a měsících přibývali po vysokých desítkách tisíc, schytají nejtvrdší ránu někteří vysokoškoláci. Tedy přesněji řečeno ti, kteří se do studia vysoké školy pustili po roce 2009. Nyní existují tři „kategorie“ budoucích důchodců.

Nejmladším se vysokoškolské studium nijak do doby důchodového pojištění nezapočítává. Pro studující mezi lety 1996 až 2009 i pro ty studující před rokem 1996 se prvních šest let studia po dosažení plnoletosti počítá alespoň z 80 % jako takzvaná náhradní doba pojištění. Těm studujícím před rokem 1996 se pak započítává i doba mezi koncem školní docházky a dosažením plnoletosti.

Dosud platí, že do šedesáti let, kdy je možné žádat o předčasný důchod, musí lidé odvádět sociální pojištění, tedy většinou pracovat, alespoň 35 let. Od října příštího roku má však hranice stoupnout na 40 let. Kdo se tak zdrží na studiích příliš dlouho, například do pětadvaceti let, už nemá šanci předčasný důchod stihnout. Samozřejmě pokud se do té doby hranice odchodu do důchodu výrazně neposune, což i podle nových chystaných výpočtů ministerstva práce nelze s jistotou určit.

I v případě, že lidé stihnout dokončit studium v nejkratším termínu, bude to pro ně znamenat minimálně zkrácení doby, kterou mohou v předčasném důchodu strávit, dojít k magisterskému titulu trvá u většiny oborů minimálně pět let, tedy končit mohou lidé ve 23 či 24 letech. Vláda přitom v původním programovém prohlášení slibovala návrat započítávání studia do dob náhradních pojištění i pro nejmladší ročníky. Nakonec však při jeho revizi z této podmínky ustoupila. Znamenalo by to totiž desítky miliard výdajů navíc v době, kdy se vláda rozhoduje o krocích, které mají podle ní naopak zkonsolidovat veřejný rozpočet a stabilizovat deficitní důchodový systém.

Pokud se někdo dostane do situace, kdy nebude kvůli rokům studia schopný do předčasného důchodu nastoupit, zbývá mu jen jediná možnost. Z chybějících let pojištění se „vyplatit“, tedy dobrovolně doplatit důchodové pojištění. Pokud tomu pak chce preventivně předejít, musí se během studia zúčastnit pojištění dobrovolně. To však znamená tisícové výdaje měsíčně navíc.

Problém pak může nastat i v momentě, kdy lidé při žádosti najdou mezery ve své evidenci na České správě sociálního zabezpečení. Tam může na žadatele o důchod čekat desítky let zapomenuté a velmi nepříjemné překvapení. Není totiž žádnou výjimkou, že žadatelé najdou v evidenci dlouhé roky, kdy podle státu nedělali nic. A to může mít výrazný dopad na samotnou možnost vstoupit do důchodu i na

jeho výši. To samozřejmě platí jak pro ten předčasný, tak pro řádný.

[ZDROJ](#)